

ΟΔΗΓΙΑ 92/13/ΕΟΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 25ης Φεβρουαρίου 1992

για το συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με την εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων στις διαδικασίες σύναψης των συμβάσεων φορέων οι οποίοι λειτουργούν στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των τηλεπικοινωνιών

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 100 Α,

την πρόταση της Επιτροπής (1) ,

Σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (2) ,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής(3) ,

Εκτιμώντας:

ότι η οδηγία 90/531/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 17ης Σεπτεμβρίου 1990 σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των τηλεπικοινωνιών (4), ορίζει κανόνες για τη σύναψη συμβάσεων που εξασφαλίζουν στους υποψήφιους προμηθευτές και εργολήπτες ίσες ευκαιρίες αλλά δεν περιέχει ειδικές διατάξεις που να εγγυώνται την πραγματική εφαρμογή της

ότι οι σήμερα υφιστάμενοι μηχανισμοί, τόσο σε εθνικό όσο και σε κοινοτικό επίπεδο, δεν επαρκούν πάντα για τη διασφάλιση της εφαρμογής αυτής

ότι η έλλειψη αποτελεσματικών ενδίκων μέσων ή η ανεπάρκεια των υφισταμένων, αποτρέπει ίσως τις κοινοτικές επιχειρήσεις από την υποβολή προσφορών ότι, για το λόγο αυτό, το κράτη μέλη πρέπει να επανορθώσουν αυτήν την κατάσταση

ότι η οδηγία 89/665/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Δεκεμβρίου 1989 για τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων περί της εφαρμογής των διαδικασιών προσφυγής στον τομέα της σύναψης συμβάσεων κρατικών προμηθειών και δημοσίων έργων (5) περιορίζεται στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 71/305/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 26ης Ιουλίου

1971 περί συντονισμού των διαδικασιών για τη σύναψη συμβάσεων δημοσίων έργων (6) , όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 90/531/ΕΟΚ και την οδηγία 77/62/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Δεκεμβρίου 1976 περί συντονισμού των διαδικασιών συνάψεως συμβάσεων κρατικών προμηθειών (7), όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 90/531/ΕΟΚ

ότι το άνοιγμα των δημοσίων συμβάσεων των εν λόγω τομέων στον κοινοτικό ανταγωνισμό συνεπάγεται ότι θα θεσπισθούν διατάξεις ώστε να τεθούν στη διάθεση των προμηθευτών και των εργοληπτών κατάλληλες διαδικασίες προσφυγής σε περίπτωση παράβασης της σχετικής κοινοτικής νομοθεσίας ή των εθνικών κανόνων εφαρμογής της ότι απαιτείται να προβλεφθεί σημαντική ενίσχυση των εγγυήσεων για διαφάνεια και αποφυγή των διακρίσεων και ότι, για να έχει η ενίσχυση αυτή απτά αποτελέσματα, απαιτούνται αποτελεσματικά και ταχεία ένδικα μέσα

ότι πρέπει να ληφθεί υπόψη η ιδιαίτερη φύση της εννόμου τάξεως ορισμένων κρατών μελών και, επομένως, να επιτραπεί στα κράτη μέλη να προκρίνουν μεταξύ διαφόρων ισοδυνάμων ως προς το αποτέλεσμα επιλογών όσον αφορά τις εξουσίες των αρχών των αρμοδίων για τις προσφυγές

ότι μία από τις επιλογές αυτές περιλαμβάνει την εξουσία αμέσου παρεμβάσεως στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων των αναθετόντων φορέων, η οποία θα συνίσταται επί παραδείγματι στην αναστολή αυτών των διαδικασιών ή στην ακύρωση αποφάσεων ή ρητρών που περιέχονται σε έγγραφα ή δημοσιεύσεις και εισάγουν διακρίσεις

ότι η άλλη επιλογή προβλέπει την εξουσία άσκησης αποτελεσματικής έμμεσης πίεσης στους αναθέτοντες φορείς ώστε να επανορθώνουν κάθε παράβαση ή για να αποτρέπεται η διάπραξη παραβάσεων από αυτούς καθώς και για να προλαμβάνεται η πρόκληση ζημίας

ότι πρέπει πάντοτε να είναι δυνατή η υποβολή αίτησης αποζημίωσης

ότι, όταν ένα πρόσωπο υποβάλλει αίτηση αποζημίωσης για δαπάνες στις οποίες προέβη για την προετοιμασία προσφοράς ή τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης συμβάσεως, το εν λόγω πρόσωπο, για να επιτύχει την επιστροφή των εξόδων αυτών, δεν υποχρεούται να αποδείξει ότι η σύμβαση θα του ανετίθετο εάν δεν είχε διαπραχθεί η δεδομένη παράβαση

ότι, είναι σκόπιμο, οι αναθέτοντες φορείς που συμμορφώνονται προς τους κανόνες περί συνάψεως συμβάσεων να μπορούν να το γνωστοποιούν με κατάλληλους τρόπους ότι αυτό προϋποθέτει έλεγχο, από ανεξάρτητα πρόσωπα, των διαδικασιών και των πρακτικών που ακολουθούν αυτοί οι αναθέτοντες φορείς

ότι, για το σκοπό αυτό, ενδείκνυται ένα σύστημα πιστοποίησης, στο οποίο προβλέπεται μια δήλωση για την ορθή εφαρμογή των κανόνων περί συνάψεως των συμβάσεων, υπό μορφή ανακοίνωσης που θα δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

ότι οι αναθέτοντες φορείς θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν το σύστημα πιστοποίησης εάν το επιθυμούν ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να τους προσφέρουν τη δυνατότητα αυτή

ότι, για το σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη μπορούν είτε να καθορίζουν αυτά τα ίδια το σύστημα είτε να επιτρέπουν στους αναθέτοντες φορείς να χρησιμοποιούν ένα σύστημα πιστοποίησης που έχει θεσπίσει άλλο κράτος μέλος ότι τα κράτη μέλη μπορούν να αναθέσουν την ευθύνη για την εκτέλεση του ελέγχου που προβλέπεται από το σύστημα πιστοποίησης σε πρόσωπα, σε επαγγέλματα ή σε προσωπικό οργανισμών

ότι η απαραίτητη ευελιξία ως προς τη θέσπιση ενός τέτοιου συστήματος εξασφαλίζεται με τον καθορισμό των ουσιαστών χαρακτηριστικών του από την παρούσα οδηγία ότι οι ακριβείς μέθοδοι λειτουργίας του πρέπει να καθορίζονται από τα ευρωπαϊκά πρότυπα στα οποία αναφέρεται η παρούσα οδηγία

ότι τα κράτη μέλη ενδέχεται να απαιτείται να καθορίσουν αυτές τις μεθόδους λειτουργίας πριν από την έκδοση των κανόνων των περιεχομένων στα ευρωπαϊκά πρότυπα ή ίσως πέρα από αυτούς τους κανόνες

ότι, όταν οι επιχειρήσεις δεν ασκούν προσφυγές, ενδέχεται ορισμένες παραβάσεις να μην επανορθωθούν αν δεν συσταθεί ειδικός μηχανισμός

ότι, συνεπώς, είναι σημαντικό, όταν η Επιτροπή θεωρεί ότι, κατά τη διαδικασία σύναψης συμβάσεως έχει διαπραχθεί προφανής και κατάφωρη παράβαση, να μπορεί να παρέμβει στις οικείες αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους και στον οικείο αναθέτοντα φορέα ώστε να ληφθούν τα ενδεδειγμένα μέτρα για την ταχεία επανόρθωση αυτής της παράβασης

ότι είναι αναγκαίο να προβλεφθεί η δυνατότητα ενός μηχανισμού συμβιβασμού σε κοινοτικό επίπεδο ώστε οι διαφορές να επιλύονται φιλικά

ότι η εφαρμογή την πράξη της παρούσας οδηγίας πρέπει να επανεξεταστεί συγχρόνως με την εφαρμογή της οδηγίας 90/531/ΕΟΚ βάσει πληροφοριών που θα παράσχουν τα κράτη μέλη σχετικά με τη λειτουργία των εθνικών διαδικασιών προσφυγής

ότι η παρούσα οδηγία πρέπει να τεθεί σε εφαρμογή συγχρόνως με την οδηγία 90/531/ΕΟΚ

ότι είναι σκόπιμο να χορηγηθούν κατάλληλες συμπληρωματικές προθεσμίες στο Βασίλειο της Ισπανίας, στην Ελληνική Δημοκρατία και στην Πορτογαλική Δημοκρατία για την ενσωμάτωση της παρούσας οδηγίας στο εσωτερικό τους δίκαιο, λαμβανομένων υπόψη των ημερομηνιών ενάρξεως εφαρμογής της οδηγίας 90/531/ΕΟΚ στις χώρες αυτές,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

Προσφυγές σε εθνικό επίπεδο

Άρθρο 1

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι κατά των αποφάσεων που λαμβάνουν οι αναθέτοντες φορείς είναι δυνατόν να ασκηθούν προσφυγές, αποτελεσματικές και, ιδιαιτέρως, με όσο το δυνατόν ταχύτερες διαδικασίες, υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται από τα επόμενα άρθρα, και ιδίως, από το άρθρο 2 παράγραφος 8, λόγω του ότι οι αποφάσεις αυτές παραβιάζουν είτε την κοινοτική νομοθεσία τη σχετική με τη σύναψη συμβάσεων είτε τους

εθνικούς κανόνες εφαρμογής της νομοθεσίας αυτής όσον αφορά:

α) τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων που εμπíπτουν στο πεδίο της οδηγίας 90/531/ΕΟΚ και

β) την τήρηση του άρθρου 3 παράγραφος 2 στοιχείο α) της εν λόγω οδηγίας, για τους αναθέτοντες φορείς στους οποίους εφαρμόζεται η διάταξη αυτή.

2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να μη γίνεται καμία διάκριση μεταξύ των επιχειρήσεων που μπορούν να ισχυρισθούν ότι υπέστησαν ζημία στα πλαίσια διαδικασίας σύναψης σύμβασης, λόγω του διαχωρισμού που γίνεται με την παρούσα οδηγία μεταξύ των εθνικών κανόνων εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου και των άλλων εθνικών κανόνων.

3. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε τις διαδικασίες προσφυγών να είναι δυνατόν να κινήσει, βάσει αναλυτικών κανόνων που μπορούν να θεσπίζουν τα κράτη μέλη, τουλάχιστον κάθε πρόσωπο που έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση και υπέστη ή ενδέχεται να υποστεί βλάβη από προβαλλομένη παράβαση. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να απαιτούν, από τον προτιθέμενο να χρησιμοποιήσει τη διαδικασία αυτή, να ενημερώνει προηγουμένως τον αναθέτοντα φορέα για την προβαλλομένη παράβαση και για την πρόθεσή του να ασκήσει προσφυγή.

Άρθρο 2

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε τα μέτρα που λαμβάνουν όσον αφορά τις προσφυγές που αναφέρονται στο άρθρο 1, να προβλέπουν τις εξουσίες προκειμένου:

είτε

α) να λαμβάνονται, το συντομότερο και με διαδικασίες ασφαλιστικών μέτρων, προσωρινά μέτρα για τη θεραπεία της προβαλλομένης παράβασης ή την αποτροπή περαιτέρω ζημίας των θιγόμενων συμφερόντων, συμπεριλαμβανομένων μέτρων που αναστέλλουν ή εξασφαλίζουν την αναστολή της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης, ή της εκτέλεσης κάθε απόφασης που έχει ληφθεί από τον αναθέτοντα φορέα και

β) να ακυρώνονται οι παράνομες αποφάσεις ή να εξασφαλίζεται η ακύρωσή τους,

συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας κατάργησης των τεχνικών, οικονομικών ή χρηματοδοτικών προδιαγραφών που εισάγουν διακρίσεις και που περιέχονται στην διακήρυξη της δημοπρασίας, στην ενδεικτική περιοδική διακήρυξη, στην διακήρυξη σχετικά με την ύπαρξη συστήματος προεπιλογής, στην πρόσκληση υποβολής προσφορών, στη συγγραφή υποχρεώσεων ή σε οποιοδήποτε άλλο έγγραφο που έχει σχέση με την εν λόγω διαδικασία σύναψης της σύμβασης,

είτε

γ) να λαμβάνονται, το συντομότερο, ει δυνατόν με διαδικασίες ασφαλιστικών μέτρων και εάν χρειάζεται με οριστική διαδικασία ως προς την ουσία, άλλα μέτρα εκτός των προβλεπόμενων στα στοιχεία α) και β), με στόχο τη θεραπεία της διαπιστωθείσας παράβασης και την αποτροπή ζημίας των ενεχομένων συμφερόντων ιδίως, να εκδίδεται εντολή πληρωμής καθορισμένου ποσού στην περίπτωση κατά την οποία η παράβαση δεν επανορθώθηκε ή δεν αποτράπηκε.

Τα κράτη μέλη μπορούν να προβαίνουν σε αυτή την επιλογή, είτε για το σύνολο των αναθετόντων φορέων είτε για κατηγορίες αναθετόντων φορέων οριζόμενες βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, διαφυλάσσοντας πάντοτε την αποτελεσματικότητα των μέτρων που θεσπίστηκαν για να αποτραπούν οι ζημιές των ενεχομένων συμφερόντων

δ) και, στις δύο προαναφερόμενες περιπτώσεις, να χορηγείται αποζημίωση στα βλαπτόμενα από την παράβαση πρόσωπα.

Όταν απαιτείται αποζημίωση διότι μια απόφαση έχει ληφθεί παράνομα, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι, όταν το εσωτερικό τους σύστημα δικαίου το απαιτεί και διαθέτει αρχές που έχουν την αναγκαία προς τούτο αρμοδιότητα, η αμφισβητούμενη απόφαση πρέπει πρώτα να ακυρωθεί ή να κηρυχθεί παράνομη.

2. Οι εξουσίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 είναι δυνατό να ανατίθενται σε ξεχωριστές αρχές, υπεύθυνες για διαφορετικές πλευρές των διαδικασιών προσφυγής.

3. Οι διαδικασίες προσφυγής δεν είναι απαραίτητο να επιφέρουν, αυτές καθεαυτές, αυτόματα ανασταλτικά αποτελέσματα στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων τις οποίες αφορούν.

4. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι, όταν η αρμόδια αρχή εξετάζει το ενδεχόμενο λήψης προσωρινών μέτρων, μπορεί να συνεκτιμήσει τις πιθανές συνέπειες των μέτρων αυτών για όλα τα συμφέροντα που ενδέχεται να θιγούν, καθώς και το δημόσιο συμφέρον, και να αποφασίσει να μην λάβει τα εν λόγω μέτρα εάν οι αρνητικές συνέπειές τους ενδέχεται να υπερβούν τις θετικές. Η απόφαση να μη ληφθούν προσωρινά μέτρα δεν θίγει τα άλλα δικαιώματα του προσώπου που έχει ζητήσει τη λήψη τους.

5. Το ποσό που καταβάλλεται σύμφωνα με την παράγραφο 1 στοιχείο γ) πρέπει να καθορίζεται σε αρκετά υψηλό επίπεδο ώστε να αποτρέπει τον αναθέτοντα φορέα από τη διάπραξη παράβασης ή την εμμονή σε παράβαση. Η πληρωμή του ποσού αυτού μπορεί να εξαρτηθεί από την έκδοση τελικής απόφασης που να δέχεται ότι η παράβαση όντως διεπράχθη.

6. Τα αποτελέσματα της άσκησης των εξουσιών που αναφέρει η παράγραφος 1, επί της συμβάσεως που συνάπτεται μετά την κατακύρωση, καθορίζονται από το εθνικό δίκαιο. Επιπλέον, εκτός από την περίπτωση κατά την οποία μια απόφαση πρέπει να ακυρωθεί πριν χορηγηθεί αποζημίωση, ένα κράτος μέλος μπορεί να προβλέπει ότι, μετά τη σύναψη συμβάσεως που ακολουθεί την κατακύρωση, οι εξουσίες της αρχής της υπεύθυνης για τις διαδικασίες προσφυγής περιορίζονται στη χορήγηση αποζημίωσης σε κάθε πρόσωπο που υπέστη βλάβη λόγω παράβασης.

7. Όταν ένα πρόσωπο υποβάλλει αίτηση αποζημίωσης για δαπάνες στις οποίες προέβη για την προετοιμασία της προσφοράς ή τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης συμβάσεως, το εν λόγω πρόσωπο υποχρεούται μόνον να αποδείξει την παράβαση της κοινοτικής νομοθεσίας της σχετικής με τη σύναψη συμβάσεων ή των εθνικών κανόνων εφαρμογής της εν λόγω νομοθεσίας και ότι είχε όντως πιθανότητα να αναλάβει τη σύμβαση, την οποία πιθανότητα όμως έχασε, λόγω της παράβασης αυτής.

8. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αποφάσεις που λαμβάνουν οι αρχές οι υπεύθυνες για τις διαδικασίες προσφυγής, να μπορούν να εκτελούνται με αποτελεσματικό τρόπο.

9. Όταν οι αρχές οι υπεύθυνες για τις διαδικασίες προσφυγής δεν είναι δικαστικές, οι αποφάσεις τους πρέπει πάντοτε να αιτιολογούνται γραπτώς. Επιπλέον, στην περίπτωση αυτή, πρέπει να

θεσπίζονται διατάξεις που να εξασφαλίζουν διαδικασίες δυνάμει των οποίων κάθε μέτρο που εικάζεται ότι είναι παράνομο και που ελήφθη από τη βασική αρχή, ή κάθε εικαζόμενη παράλειψή της κατά την εκτέλεση των εξουσιών που της έχουν ανατεθεί, μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο δικαστικής προσφυγής ή προσφυγής ενώπιον άλλης αρχής, η οποία θεωρείται δικαιοδοτικό όργανο κατά την έννοια του άρθρου 177 της συνθήκης και είναι ανεξάρτητη από τον αναθέτοντα φορέα και από τη βασική αρχή.

Ο διορισμός και η λήξη της θητείας των μελών αυτής της ανεξάρτητης αρχής πρέπει να υπόκεινται στους ίδιους όρους με αυτούς οι οποίοι ισχύουν για τους δικαστές όσον αφορά την αρμόδια για το διορισμό τους αρχή, τη διάρκεια της θητείας τους και τη δυνατότητα παύσης τους. Ο πρόεδρος τουλάχιστον της εν λόγω ανεξάρτητης αρχής πρέπει να έχει τις ίδιες νομικές γνώσεις και επαγγελματικά προσόντα με δικαστή. Η ανεξάρτητη αρχή λαμβάνει τις αποφάσεις της μετά τη διεξαγωγή διαδικασίας κατ' αντιμωλία. Οι αποφάσεις αυτές έχουν, με τα μέσα που καθορίζει κάθε κράτος μέλος, δεσμευτικά νομικά αποτελέσματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Διαπίστωση

Άρθρο 3

Τα κράτη μέλη δίδουν στους αναθέτοντες φορείς τη δυνατότητα να προσφεύγουν σε μια διαπιστωτική διαδικασία συμφώνως προς τα άρθρα 4 έως 7.

Άρθρο 4

Οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να ζητούν κατά περιόδους να υποβάλλονται σε διαπίστωση οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 90/531/ΕΟΚ, καθώς και η πρακτική εφαρμογή τους, προκειμένου να τους χορηγείται βεβαίωση ότι, κατά τη στιγμή αυτή, οι προαναφερόμενες διαδικασίες είναι σύμφωνες με την κοινοτική νομοθεσία τη σχετική με τη σύναψη συμβάσεων καθώς και με τους εθνικούς κανόνες εφαρμογής της νομοθεσίας αυτής.

Άρθρο 5

1. Τα πρόσωπα που ασκούν τη διαπίστωση συντάσσουν γραπτή έκθεση με τα αποτελέσματα των εργασιών τους, για λογαριασμό των αναθετόντων φορέων. Προτού παραδώσουν στον αναθέτοντα φορέα τη βεβαίωση που προβλέπει το άρθρο 4, βεβαιώνονται ότι οι παρατυπίες που ενδεχομένως διαπίστωσαν στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων και στην πρακτική εφαρμογή τους επανορθώθηκαν και ότι έχουν ληφθεί μέτρα ώστε να μην επαναληφθούν.

2. Οι αναθέτοντες φορείς στους οποίους χορηγήθηκε βεβαίωση μπορούν να περιλάβουν την ακόλουθη δήλωση στις ανακοινώσεις που δημοσιεύουν στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, δυνάμει των άρθρων 16 έως 18 της οδηγίας 90/531/ΕΟΚ:

"Στην αναθέτουσα αρχή έχει χορηγηθεί βεβαίωση, σύμφωνα με την οδηγία του Συμβουλίου 92/13/ΕΟΚ, με την οποία βεβαιώνεται ότι, κατά την ....., οι διαδικασίες σύναψης των συμβάσεων και η πρακτική εφαρμογή τους ήσαν σύμφωνες με την κοινοτική νομοθεσία σχετικά με τη σύναψη συμβάσεων καθώς και με τους εθνικούς κανόνες εφαρμογής της νομοθεσίας αυτής."

Άρθρο 6

1. Τα πρόσωπα που προβαίνουν σε διαπίστωση είναι ανεξάρτητα από τις αναθέτουσες αρχές και οφείλουν να εκπληρώνουν τα καθήκοντά τους με κάθε αμεροληψία. Παρέχουν τις κατάλληλες εγγυήσεις ως προς τα επαγγελματικά προσόντα και την ειδική επαγγελματική πείρα σε αυτόν τον τομέα.

2. Τα πρόσωπα, τα επαγγέλματα ή το προσωπικό των οργανισμών που προβαίνουν σε διαπίστωση μπορούν να ορίζονται από το οικείο κράτος μέλος εάν αυτό κρίνει ότι ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της παραγράφου 1. Προς το σκοπό αυτόν, το κράτος μέλος μπορεί να απαιτεί τα επαγγελματικά προσόντα που θεωρεί σχετικά και τα οποία αντιστοιχούν τουλάχιστον σε επίπεδο πτυχίου ανωτάτης εκπαίδευσης κατά την έννοια της οδηγίας 89/48/ΕΟΚ(8) ή να προβλέπει ότι ορισμένες εξετάσεις επαγγελματικής ικανότητας που διοργανώνει ή αναγνωρίζει το κράτος, παρέχουν τις εγγυήσεις αυτές.

Άρθρο 7

Οι διατάξεις των άρθρων 4, 5 και 6 πρέπει να θεωρηθούν ως βασικές απαιτήσεις μέχρις ότου εκπονηθούν ευρωπαϊκά πρότυπα πιστοποίησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Διορθωτικός μηχανισμός

Άρθρο 8

1. Η Επιτροπή μπορεί να κινήσει τις διαδικασίες που προβλέπονται από το παρόν άρθρο εάν, πριν από τη σύναψη συμβάσεως, κρίνει ότι, κατά τη διαδικασία σύναψης συμβάσεως υπαγόμενης στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 90/531/ΕΟΚ ή όσον αφορά το άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο α) της ίδιας οδηγίας για τους αναθέτοντες φορείς στους οποίους εφαρμόζεται αυτή η διάταξη, έχει διαπραχθεί σαφής και κατάφωρη παράβαση των κοινοτικών διατάξεων σχετικά με τις συμβάσεις.

2. Η Επιτροπή γνωστοποιεί στο κράτος μέλος και στον οικείο αναθέτοντα φορέα τους λόγους που την οδήγησαν να συμπεράνει ότι έχει διαπραχθεί σαφής και κατάφωρη παράβαση, και ζητά τη διόρθωσή της με τα κατάλληλα μέσα.

3. Μέσα σε 30 ημέρες από την παραλαβή της γνωστοποίησης που αναφέρει η παράγραφος 2, το οικείο κράτος μέλος διαβιβάζει στην Επιτροπή:

α) βεβαίωση ότι η παράβαση διορθώθηκε ή

β) αιτιολογημένη απάντηση με την οποία εξηγεί για ποιο λόγο δεν έγινε διόρθωση ή

γ) γνωστοποίηση με την οποία δηλώνεται ότι η οικεία διαδικασία σύναψης συμβάσεως ανεστάλη είτε με πρωτοβουλία του αναθέτοντος φορέα, είτε στα πλαίσια άσκησης των εξουσιών που προβλέπονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο α).

4. Η κατά την έννοια της παραγράφου 3 στοιχείο β) αιτιολογημένη απάντηση μπορεί, μεταξύ άλλων, να βασίζεται στο γεγονός ότι, για την προβαλλόμενη παράβαση έχει ήδη ασκηθεί δικαστική προσφυγή ή προσφυγή κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφος 9. Στην περίπτωση αυτή, το οικείο κράτος μέλος πληροφορεί την Επιτροπή για τα αποτελέσματα των διαδικασιών αυτών, μόλις καταστούν γνωστά.

5. Σε περίπτωση που έχει γνωστοποιηθεί ότι μια διαδικασία σύναψης σύμβασης ανεστάλη σύμφωνα

με όσα ορίζονται από την παράγραφο 3 στοιχείο γ), το οικείο κράτος μέλος γνωστοποιεί στην Επιτροπή τυχόν άρση της αναστολής ή έναρξη νέας διαδικασίας σύναψης σύμβασης που συνδέεται, εν όλω ή εν μέρει, με την προηγούμενη διαδικασία. Με τη νέα αυτή γνωστοποίηση βεβαιώνεται ότι η προβαλλόμενη παράβαση διορθώθηκε ή αιτιολογείται και εξηγείται γιατί δεν έγινε διόρθωση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Συμβιβασμός

Άρθρο 9

1. Κάθε πρόσωπο που έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί μια σύμβαση που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 90/531/ΕΟΚ, και το οποίο κρίνει ότι, στα πλαίσια της διαδικασίας σύναψης της εν λόγω σύμβασης, υπέστη ή υπάρχει κίνδυνος να υποστεί βλάβη λόγω μη τήρησης της κοινοτικής νομοθεσίας της σχετικής με την σύναψη συμβάσεων ή των εθνικών κανόνων εφαρμογής της νομοθεσίας αυτής, μπορεί να ζητήσει την εφαρμογή της διαδικασίας συμβιβασμού που προβλέπεται από τα άρθρα 10 και 11.

2. Η αίτηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1, απευθύνεται εγγράφως στην Επιτροπή ή στις εθνικές αρχές που απαριθμούνται στο παράρτημα. Αυτές οι αρχές διαβιβάζουν την αίτηση στην Επιτροπή, το συντομότερο δυνατό.

Άρθρο 10

1. Όταν η Επιτροπή κρίνει, βάσει της αίτησης που προβλέπεται στο άρθρο 9, ότι η διαφορά αφορά την ορθότητα εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου, καλεί τον αναθέτοντα φορέα να δηλώσει εάν προτίθεται να συμμετάσχει στη διαδικασία συμβιβασμού. Εάν ο αναθέτων φορέας αρνηθεί να συμμετάσχει, τότε η Επιτροπή πληροφορεί το πρόσωπο που υπέβαλε την αίτηση ότι διαδικασία δεν μπορεί να αρχίσει. Εάν ο αναθέτων φορέας δώσει τη συγκατάθεσή του, τότε εφαρμόζονται οι παράγραφοι 2 έως 7.

2. Η Επιτροπή προτείνει, το ταχύτερο δυνατόν, ένα διαιτητή, από κατάλογο ανεξαρτήτων προσώπων που έχουν εξουσιοδοτηθεί προς τούτο. Τον κατάλογο αυτόν καταρτίζει η Επιτροπή μετά από διαβούλευση με τη συμβουλευτική επιτροπή δημοσίων συμβάσεων ή, εάν πρόκειται για τους αναθέτοντες φορείς οι δραστηριότητες των οποίων ορίζονται από το άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχείο

δ) της οδηγίας 90/531/ΕΟΚ, μετά από διαβούλευση με τη συμβουλευτική επιτροπή συμβάσεων του τομέα τηλεπικοινωνιών.

Κάθε μέρος που συμμετέχει στη διαδικασία συμβιβασμού δηλώνει εάν δέχεται το διαιτητή και ορίζει έναν πρόσθετο διαιτητή. Οι διαιτητές μπορούν να καλέσουν δύο άλλα άτομα το πολύ, ως εμπειρογνώμονες, για να τους συμβουλευτούν κατά τις εργασίες τους. Τα μέρη που συμμετέχουν στην διαδικασία συμβιβασμού και η Επιτροπή μπορούν να εξαιρούν τους πραγματογνώμονες που κάλεσαν οι διαιτητές.

3. Οι διαιτητές δίδουν στο πρόσωπο που ζήτησε την εφαρμογή της διαδικασίας συμβιβασμού, στον αναθέτοντα φορέα και σε όποιο άλλο υποψήφιο ή προσφέροντα που συμμετέχει στην εν λόγω διαδικασία σύναψης της σύμβασης, τη δυνατότητα να εκθέσει εγγράφως ή προφορικά το ιστορικό της διαφοράς.

4. Οι διαιτητές προσπαθούν να επιτύχουν το συντομότερο συμφωνία μεταξύ των μερών, συμφώνως προς το κοινοτικό δίκαιο.

5. Οι διαιτητές ενημερώνουν την Επιτροπή για τα πορίσματα και για τα αποτελέσματα στα οποία κατέληξαν.

6. Το πρόσωπο που ζήτησε την εφαρμογή της διαδικασίας συμβιβασμού και ο αναθέτων φορέας δικαιούνται, ανά πάσα στιγμή, να θέσουν τέρμα στη διαδικασία.

7. Το πρόσωπο που ζήτησε την εφαρμογή της διαδικασίας συμβιβασμού και ο αναθέτων φορέας φέρουν τα έξοδα της συμμετοχής τους, εκτός αν τα μέρη αποφασίσουν άλλως. Επιπροσθέτως, έκαστος φέρει το ήμισυ των εξόδων της διαδικασίας, μη συμπεριλαμβανομένων των εξόδων των παρεμβαινόντων μερών.

Άρθρο 11

1. Όταν, στα πλαίσια δεδομένης διαδικασίας για τη σύναψη σύμβασης, ένας ενδιαφερόμενος κατά την έννοια του άρθρου 9, εκτός από το πρόσωπο που ζήτησε την εφαρμογή της διαδικασίας συμβιβασμού, έχει ασκήσει δικαστική προσφυγή ή άλλη προσφυγή κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας, η αναθέτουσα αρχή ενημερώνει σχετικά τους διαιτητές. Οι διαιτητές ενημερώνουν τον ενδιαφερόμενο για το ότι έχει ζητηθεί η εφαρμογή της διαδικασίας συμβιβασμού και τον καλούν να

δηλώσει εντός τακτής προθεσμίας εάν συμφωνεί να συμμετάσχει στη διαδικασία αυτή. Εάν ο ενδιαφερόμενος αρνηθεί να συμμετάσχει, οι διαιτητές μπορούν να αποφασίσουν, δια πλειοψηφίας εφόσον είναι αναγκαίο, να τερματίσουν τη διαδικασία συμβιβασμού, εάν κρίνουν ότι η συμμετοχή του προσώπου αυτού είναι απαραίτητη για την επίλυση της διαφοράς κοινοποιούν στην Επιτροπή την απόφαση αυτή και την αιτιολογούν.

2. Τα μέτρα που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου δεν θίγουν:

α) τα μέτρα που ενδέχεται να λάβει η Επιτροπή ή οποιοδήποτε κράτος μέλος κατ' εφαρμογή των άρθρων 169 ή 170 της συνθήκης ή κατ' εφαρμογή του κεφαλαίου 3 της παρούσας οδηγίας

β) τα δικαιώματα του προσώπου που ζήτησε την εφαρμογή της διαδικασίας συμβιβασμού, τα δικαιώματα του αναθέτοντος φορέα ή τα δικαιώματα οποιουδήποτε άλλου προσώπου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Τελικές διατάξεις

Άρθρο 12

1. Πριν από τη πάροδο τετραετίας από την έναρξη της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, η Επιτροπή, σε διαβούλευση με τη συμβουλευτική επιτροπή δημοσίων συμβάσεων, επανεξετάζει την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας, και ιδίως τη χρησιμοποίηση των ευρωπαϊκών προτύπων, και προτείνει, ενδεχομένως, τις τροποποιήσεις που κρίνονται αναγκαίες.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν κάθε χρόνο, πριν από την 1η Μαρτίου, στην Επιτροπή, πληροφορίες για τη λειτουργία των εθνικών διαδικασιών προσφυγής που κινήθηκαν κατά τη διάρκεια του προηγούμενου ημερολογιακού έτους. Η Επιτροπή καθορίζει, σε διαβούλευση με τη συμβουλευτική επιτροπή δημοσίων συμβάσεων, τη φύση αυτών των πληροφοριών.

3. Για τα θέματα που αφορούν τους αναθέτοντες φορείς, οι δραστηριότητες των οποίων καθορίζονται από το άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχείο δ) της οδηγίας 90/531/ΕΟΚ, η Επιτροπή ζητά επίσης τη γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής συμβάσεων του τομέα των τηλεπικοινωνιών.

Άρθρο 13

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία πριν από την 1η Ιανουαρίου 1993. Το Βασίλειο της Ισπανίας λαμβάνει τα μέτρα αυτά το αργότερο στις 30 Ιουνίου 1995. Η Ελληνική Δημοκρατία και η Πορτογαλική Δημοκρατία λαμβάνουν τα μέτρα αυτά το αργότερο στις 30 Ιουνίου 1997. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή περί αυτού.

Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από μια τέτοια αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Οι λεπτομερείς διατάξεις της αναφοράς αυτής εκδίδονται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στις ίδιες ημερομηνίες με αυτές που προβλέπονται από την οδηγία 90/531/ΕΟΚ.

3. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιαστικών διατάξεων εσωτερικού δικαίου που θεσπίζουν στον τομέα που διέπει η παρούσα οδηγία.

Άρθρο 14

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 25 Φεβρουαρίου 1992.

Για το Συμβούλιο Ο Πρόεδρος Vitor MARTINS

(1) ΕΕ αριθ. C 216 της 31. 8. 1990, σ. 8 και ΕΕ αριθ. C 179 της 10. 7. 1991, σ. 18.

(2) ΕΕ αριθ. C 106 της 22. 4. 1991, σ. 82 και ΕΕ αριθ. C 39 της 17. 2. 1992.

(3) ΕΕ αριθ. C 60 της 8. 3. 1991, σ. 16.

(4) ΕΕ αριθ. L 297 της 29. 10. 1990, σ. 1.

(5) ΕΕ αριθ. L 395 της 30. 12. 1989, σ. 33.

(6) ΕΕ αριθ. L 185 της 16. 8. 1971, σ. 5.

(7) ΕΕ αριθ. L 13 της 15. 1. 1977, σ. 1.

(8) ΕΕ αριθ. L 19 της 24. 1. 1989, σ. 16.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Εθνικές αρχές στις οποίες μπορούν να απευθύνονται οι αιτήσεις εφαρμογής της διαδικασίας συμβιβασμού που αναφέρονται στο άρθρο 9 Βέλγιο Service du Premier Ministre / Diensten Van de Eerste Minister.

Ministere des Affaires economiques Ministerie van Economische Zaken.

Δανία Industri - og Handelsstyrelsen (για τις προμήθειες).

Boligministeriet (για τα έργα).

Γερμανία Bundesministerium fuer Wirtschaft.

Ελλάδα Υπουργείο Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας

Υπουργείο Εμπορίου

Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

Ισπανία Ministerio de Economia y Hacienda.

Γαλλία Commission centrale des marches.

Ιρλανδία Department of Finance.

Ιταλία Presidenza del Consiglio dei Ministri Politiche Comunitarie.

Λουξεμβούργο Ministère des travaux publics.

Κάτω Χώρες Ministerie van Economische Zaken.

Πορτογαλία Conselho de mercados de obras publicas e particulares.

Ηνωμένο Βασίλειο H. M. Treasury.